

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR. JARLE O. STENS DAL

Redaksjonens adresse:
Postboks 46 — Høvik

NR. 12

DESEMBER 1946

5 ÅRG.

5 ÅR

Med dette nummer avslutter tidsskriftet sin femte årgang og det feirer således det første lille jubileum på sin forhåpentlig lange løpebane.

Vi kan nå klart se at de hadde rett som kjempet for et eget norsk tidsskrift og som trodde vi hadde skribenter nok bare de fikk sitt eget forum. Vi takker dem i dag for deres innsats. Det faller i denne forbindelse naturlig å tenke på vårt tidsskrifts første redaktør, *Odvar Johs. Witzøe*. Han fikk bare redigere de to første nummer da han falt i «Kultur og Propagandadepartementet»s unåde. Hans forbrytelse var at han en gang hadde vært sekretær i en farlig organisasjon ute i Bærum — nemlig Unge Høyre. Men innen han måtte forlate sin post, hadde han allerede klart å gi tidsskriftet et ansikt — et ansikt som det seinere i det vesentligste har beholdt. Det er ikke godt å si hvorledes tidsskriftet i dag hadde sett ut om han hadde fått fortsette. Han hadde ganske sikkert planer og ideer han ikke fikk satt ut i livet. Men alle som kjenner ham vet at tidsskriftet under hans ledelse ville vært morsommere og saftigere enn det er i dag. Nå har vi ikke mere noe K. og P. departement. Det ville derfor være en glede for undertegnede, som hele tiden

har ansett seg som noe kst. i stillingen, om Witzøe igjen ville ta fatt der han slapp.

En annen som også må nevnes ved dette lille jubileum er skipsreder *Abr. Odfjell*. Han har ikke bare skrevet artikler for tidsskriftet, men gjennom sin korrespondanse med undertegnede har han som ingen annen vist en levende interesse for det og framkommet med mange ideer og forslag, hvis gjennomførelse har brakt tidsskriftet dit det står i dag.

Alle vil gjerne ha et godt tidsskrift. Men en må huske på at en får intet uten at der ofres noe. Og alle tidsskriftets medarbeidere ofrer av sin tid og sine kunnskaper til det felles beste. Vi har stoff til 100-sidige nummer hvis bare økonomien tillot oss å realisere en slik drøm. Til tross for denne overveldende stoffmengde oppfordrer jeg alle som måtte føle seg kalt, til å komme med sine innlegg. I tur og orden skal de bli offentliggjort. Og alle norske filatelister vil jeg legge på hjertet at de i tidsskriftet har en representant som opptrer for dem overalt i utlandet og at utlandet danner seg et bilde av norsk filateli etter tidsskriftets innhold og utstyr. Slå derfor ring om tidsskriftet. Det er ditt, tenk over hva du kan gjøre for det.

Husk Klisjéfondet.

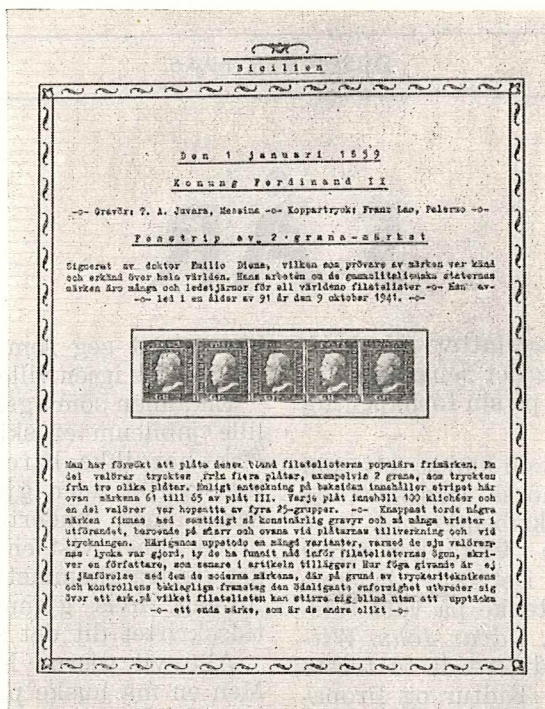
Jarle O. Stensdal.

En drottning och en kung i filateliens rike.

DROTTNING VICTORIA OCH «KUNG BOMBA»

Av Emil Lindquist, Växjö

Det var med den allra största glädje och tacksamhet jag mottog redaktör Jarle O. Stensdals uppmaning att skriva en artikel för Norsk Filatelistisk Tidsskrift. Den skulle enligt redaktörens begäran behandla frimärken i förbindelse med kulturhistoria. Jag vet inte i vad mån jag med denna lilla artikel lyckas tillfredsställa hans begäran. De av direktör Nils Strandell i Stockholm — till vilken jag står i stor tacksamhetsskuld för råd och hjälp och mycket värdefull uppmaning — ofta citerade orden, att «varje samling skall utgöra ett kulturdokument» har för mig varit en ledstjärna. Redan innan dess försökte jag se på mina albumblad och forma dem från en utomstående synsvinkel. Den tyska filatelist, som hr Strandell citerar, säger i fortsättningen, att en samlings värde beror på hur lätt den tilltalar icke-samlaren. Egentligen är ju detta en omskrivning av att geniets adelsmärke är den fullständiga enkelheten och klarheten, jag tycker nästan det ser ut som om filatelisterna gjort allt vad de kunnat för att göra filateliens märkvärdig och svår att förstå. Av dessa inledningsord förstår man, att jag inte har något av värde att

säga till framskridna samlare — kanske inte andra heller. I raden av tidskriftens utomordentliga artiklar vill denna vara ett litet bidrag att stimulera samlarna, så att något bättre och värdefullare kan skapas fram, ty inom filateliens rika ligger ännu mycken jungfrulig mark.

Frimärkena äro oftast ett uttryck för något i samtidens historia. Därför gäller det att studera märkena och söka sätta sig inn i den tids historia, som skapat dem. De få då ett helt annat

och högre värde för samlaren. Varje frimärkssamlare vet säkerligen, att de första frimärkena utkom i England den 6 maj 1840. Järnvägarna infördes i Englaun 1825 och när man 1844 efter stora på tryckningar sökte göra dem förstatligade i framtiden, möttes försolet med våldsamt motstånd och regeringen fick slå till reträtt. Den elektriska telegrafens exploaterades 1846 också privat. Portoreformen betraktades kanske så betydelselös, att man lät staten taga hand om den. Det är väl ganska naturligt, att en frimärkssamlare bör känna till de förhållanden, som var rådande i England vid portoreformens införande. Den betydde ett våldsamt ingrepp, däri-

genom att parlamentsledamöterna berövades rätten till fri post — en rätt som missbrukades i allra högsta grad. Den betydde mycket för daglönaren, som förut fått betala mer än en tredjedel av sin daglön för ett brev. När han hade arbete — arbetslösheten var ofantlig och fattighus och statliga arbetsinrättningar var överbelagda — förtjänade han 18 pence om dagen, när postportot för ett brev uppgick till 6½ pence. När man konstaterar detta, kan man mycket väl anse portoreformen som en av de sociala reformerna i dåtidens England. Denna reform genomfördes under en mycket betydelsefull tid i Englands historia. Snickaren William Lovett och skraddaren Francis Place sammanfattade år 1838 arbetarklassens krav i ett manifest «folkets karta» (people's charter), som godkändes av ett arbetarnas «nationalkonvent» i London och inlämnades med 1 283 000 namnunderskrifter i parlamentet 1839. Vad reformen gick ut på och betydde, angavs av den radikale metodistpastorn Josef Stephens. «Kartan,» utropade han, «det betyder hygglig bostad, god mat och dryck, anständiga löner och kort arbetstid.» Reformen avvisades liksom en petition 1842 med över 3 000 000 namn. Ett antaganda, sade den berömda Macaulay, skulle ofelbart leda till att «var och en, som bar en snygg rock eller bodde under ett gott tak, bleve utplundrad.» Men 1840-talet bragte åtskilliga beaktansvärde åtgärder till folkets fromma: förbud mot kvinnors och barns (under 10 år) användande i gruvor, förbud mot nattarbete av barn och kvinnor i vissa slag av fabriker m. fl. De sociala frågorna togos upp i Thomas Carlyles skrifter och i Dickens romaner, sedan riktningen slagit igenom med Lytton Bulwers och Disraelis glänsande ungdomsverk. Och 1846 kunde Macaulay i underhuset avlägga en social trosbekännelse, vars slutord lydde: «Aldrig kommer jag att tro, att vad som gör ett lands invånare starkare och friskare, klokare och bättre, i längden kan göra dem fattigare.»

Fr. Engels har i sin fruktansvärda och välbestyrkta bok om «De arbetande klassernas läge i England», utgiven 1845, tagit in ett brev, som säkerligen en gång frankerades med världens första frimärke. «Efter Hjalmar Brantings «Socialdemokratiens århundrade», del. I, citeras det här, ty

det ger en gripande bakgrund åt portoreformen och «Queen's heads»:

«Och då min Stackars ven gick in,» skriver denne arbetare, som träffade en gammal vän i fabriksstaden St. Helens i Lancashire, i en fuktig källare, vars hela bohag var två gamla stolar, ett bord på tre ben, en dragkista och i stället för säng en knippa halm i en vrå, med ett par smutsiga täcken över, «så Satt den Stackars jack vid elden och Hvad tror ni han hade för sig. Han satt och Stoppade sin hustrus strumpor med Stoppnålen och så snart han såg sin gamle ven på DörrTröskeln sökte Han gömma det. Men Joe så hette min bekante Hade redan sett det och frågte Jack Hvad fan gör du för nånting är det ditt göra. Den Stackars jack skemdes och sade nej nog vet jag det inte är mitt göra min hustru min Stackare är i fabriken hon måste gå klo. ½6 och Arbete till 8 på kvällen och då är hon så trött att hon ingenting årkar, så jag får göra allt i stället, för jag har inte Arbete och inget haft på tre År och aldrig får jag något mera och Så Gret han en stor Tär. Nej Joe, sa han, för KvinnFolk och barn finns det nog Arbete här i trakten, men för manFolk kan du förr hitta 100 Pund på gatan än Arbete. Men aldrig hade jag Trott att du eller någon Annan skulle få se mig stoppa hustru mins Strumpor för det är dålit göra. Men hvad skall det bli af Oss. Hon har länge varit manhär i huset. Och jag hustrun. Och han gret och sade att så hade det Inte varit alltid. Du vet då jag Gifte mig då hade jag Arbete och du Vet lat var jag inte du. Och vi hade ett bra Möblerat Hem och Mary behöfde inte arbeta för det jorde jag. Men nu är det rakt Förjort. Mary måste Arbete och jag sitta här. Barnen lappar och tvättar och Lagar Maten för när Mary kommer hem om aftonen är hon Kaputt. Och så började jack gråta igen och Önska att Han aldrig varit född och Gift sig. Då Joe hörde det berättade han att han Hade Fördömt Fabriken och fabrikanterna och Rejeringen med Alla de eder Han lärt från barndomen.»

När vi sätter upp världens första frimärke med den unga drottning Victorias väna drag i våra album, bör det göras med antydning om den kulturhistoriska bakgrunden, som har så mycket att säga oss och skänker frimärkena ett högre värde. Om anknytningen till samtiden blott sker

genom att portoreformen var en social reform och att det hör en omsorgsfull samlare till att lära känna den tid, som skapat världens första frimärken, så hör Siciliens sju frimärken så mycket mera intimt samman med sin tids historia. Härvidlag är allting kan man säga tidshistoriskt, och vet man intet utöver det rent filatelistiska, så vet man överhuvud taget inte mycket om dessa, jag skulle tro Europas intressantaste frimärken. Dessa sju frimärken är det klassiska exemplet på, att man blott genom att känna till samtidens historia kan få ut det betydelsfullaste om dessa märken och dess historia. Förberedelserna med konfidentiell brevväxling mellan ministern för Siciliens ärenden i Neapel och vicekonungen på ön har många pikanta inslag. Man fick inte ha sådana färger, att man genom ett par märken kunde bilda frihetens tricolor, ty Ferdinand hatade folkfriheten, och hans porträtt på märkena fick inte stämpas som i Neapel med «Annulato», ty folket hatade Ferdinand och skulle gärna sett honom «annulerad» eller något ännu värre. Man fick ordna en särskild stämpel, som när den rätt anbragtes bildade en ram kring konungens porträtt.

Det var revolutionsåret 1848 som Ferdinand skaffade sig öknamnet «kung Bomba» genom att bombardera sin egen huvudstad Messina. Efter revolutionens kuvande iscensattes också en reaktion utan motstycke i hela Europa. Ohyggligheterna bragtes till hela världens kändedom genom den engelske politikern Gladstone, som efter en resa i Italien 1851 i indignerade ordalag meddelade sina iakttagelser i tvenne öppna brev, som den engelska regeringen i avskrift lät alla sina beskickningar distribuera. Fransmannen Daumier har en karikatyr av Ferdinand titulerad «Re Bomba», där kungen står på en balkong och förnöjt ser ner på Messinas gator, där galgarna står i rad, och i fjärran stiger röken sakta från Etna.

Siciliens sju frimärken kurserade under halvtannat år från den 1 januari 1859 till den 17 juli 1860. Det var mycket betydelsefulla år i Italiens historia. Ferdinand hade sökt rädda regimen genom att 1860 abdikera till förmån för sin son Frans II. Men den 6 maj 1860 embarkerade Garibaldi med sina 1 067 trogna i Genua och landade efter fyra dagars seglats vid Marsala på Sicilien. Den 14 proklamerade han

Viktor Emanuel som öns suverän och sig själv som diktator. Frans flydde och inneslöt sig i fästningen Gaeta på fastlandet. Den 13 februari 1861 gav sig fästningen och Frans gick i landsflykt — konungariket Bägge Sicilierna hade upphört att existera.

Man kan samla frimärken på många olika sätt. Att samla dem och sätta dem i förbindelse med kulturhistoria är inte det sämsta. Det finns säkerligen intet bättre sätt att kombinera vår nöjsamma hobby med det lärorika. Därigenom kan samlandet stimulera oss att öka vårt vetande och släcka vår törst efter kunskaper. Möjligen kunde en gången tids filatelisterna klara sig utan att förbinda samlandet med kulturhistoria. Den tiden är förbi. Vår egen tids frimärken visar tydligt och klart, att blott med kännedom om de förhållanden, varunder de utgivits, ha vi möjlighet att fullt förstå dem.

I mina slutord ville jag vädja till de unga norska samlarna, att vid sysslandet med frimärkena beakta kulturhistorien. Det är kanske onödigt. Det finns, tyck det mig, ingen annan väg för filatelen. Den förnämliga Norsk Filatelistisk Tidsskrift ger klart svar i den frågan. Den unge samlaren behöver inte ängslas för att kulturhistoria i frimärksalbumet skall vara ovidkommande prat. Han har ingen anledning att berömma sig över att han äger det eller det eller så och så många frimärken. De är värdelösa, ty intet av dem fyller sin vanliga praktiska uppgift. Men genom samlarens eget arbete kan frimärket få evigt värde. «Ditt eget,» säger slaven — filosofen Epiktetos, «är det bruk du gör av dina tankar.»

Meddelelser fra FORBUNDET

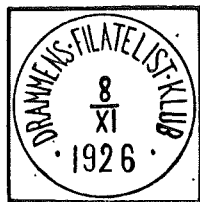

AUTORISERT FORHANDLER

Nr. 34. Herr Regy Gabrielsen, disponent for A.S. Frimerker, Haugesund, er meddelt Forbundets autorisasjon som frimerkehandler.

Norsk Filatelistforbund 4. 12. 46.

Per Gellein.

Festfilateli.

Drammen, Nordenfjeldske, Oslo og Bergen
jubilerer.

Året 1946 må vel sies å ha vært fest-filateliens år framfor noe annet. Det begynte med Sveriges Filatelistförenings 60-års jubileum i Malmö i august. Den 9. november fulgt av Drammens Filatelistklubs 20-års fest, den 21. november Nordenfjeldske Filatelistforenings 25-års jubileum, den 11. desember Oslo Filatelist-Klubs 60-års jubileum og til slutt Bergens Filatelist Klubs 35-års jubileum den 13. desember.

Drammensklubbens fest ble holdt i Drammens Handelsstands Forenings vakre lokaler, som ga en festlig ramme om den helt igjennom vellykkede tilstelning. Til festen var innbudt Forbundets formann Dr. Per Gellein, Oslo Filatelist-Klubs formann, Arnstein Berntsen, Fredrikstad Filatelistklubs formann, Gottfried Caspersen, tidsskriftets redaktør m. fl. Under formannen, revisjonssjef K. J. Wilthils og festkomiteens formann, ingeniør H. Sverdrups ledelse, ble festen avviklet etter det morsomme program, og ble heri godt støttet av toastmasteren, herr A. Berg, som visstnok sto på en meget vennskapelig fot med den bevingede hest. Flere av klubbens fortjente medlemmer ble under festen utnevnt til riddere og kommandører av klubbens orden.

*

Av festen i Trondheim gjengir vi et referat fra «Adresseavisen»:

Med et dryss av ordener, med store taler og prominente personligheter innenfor filateliens edle vitenskap ved festbordet, rundet Nordenfjeldske Filatelistforening sitt 25de år torsdag.

Milepelen ble behørig feiret med en bankett på Astoria, hvor om lag 70 deltagere, hvorav flere gjester, var til stede.

Samtidig ble lagt fram en tiltalende og godt redigert jubileumsberetning.

Mange rosende og hjertelige ord fra de utenbys filatelister gjorde det klart at Trondheimsforeningen inntar en aktet plass mellom landets filatelistforeninger, særlig på grunn av det interessante fore-

ningsarbeid som drives her på bjerget, og på grunn av de mange store frimerkesamlinger på trønderske hender.

Blant de herrer

filatelister satt festens eneste dame, fru Sigurd Smith-Olsen på en hedersplass, takket være sin hjelpsomhet overfor foreningen under de vanskelige okkupasjons-årene da fruene så effektivt bidrog til å løse hus-spørsmålet for foreningsvirksomhet «under jorden».

I posthornets tegn.

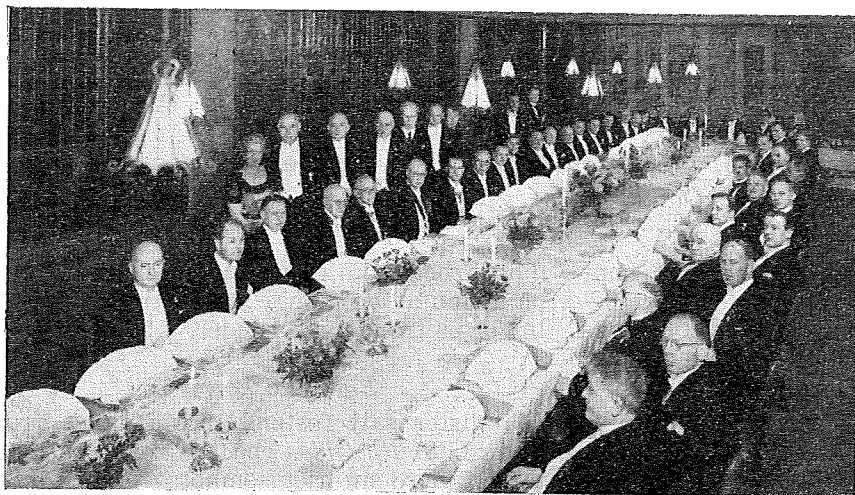
Festkomiteens formann, gravør Elias Ronæss, ønsket velkommen og introduserte kveldens toastmaster, politimester Erling Østerberg, som senere røktet sitt verv på en fortreffelig måte. Han innledet med å ta i bruk Trondhjems postmesterembetes gamle posthorn, som ble hilst med begeistring av filatelistene, som jo virker i posthornets tegn.

Foreningens formann, agent Sigurd Smith-Olsen utbrakte H. M. Kongens skål, som etterfulgtes av kongesangen.

I sin jubileumstale mintes formannen med takk de gode medlemmer som for 25 år siden gjorde opptaket til dannelsen av foreningen, og som la et solid grunnlag for dens videre vekst. Av de 9 stifterne er 3 tilbake, herr O. A. Bachke var fraværende ved festen, men de øvrige 2, kjøpmann Sverre Øyen og oppmålingssjef Ernst Bach, satt benket ved festbordet. Videre takket formannen kjøpmann John Brækstad for dennes trofaste innsats gjennom 22 år, takket direktør Haakon O. Christiansen for ledelsen av redaksjonen av jubileumsboka, og henstilte til slutt til foreningens yngre medlemmer å ta arven opp etter foregangsmennene. Formannen utbrakte foreningens skål.

En hilsen

til Norsk Filatelistforbund og Nordisk Filatelistforbund ble båret fram av kontorsjef Sigmund Setsaas, som også

Fra festbordet.

Ordensregn.

I kveldens videre program inntok ordenspromosjonen en bred plass. *Storkors* av *Stjerneordenen* ble tildelt kjøpmann Øyen.

Kommandører

ble herrene Haakon O. Christensen, Abraham Oddfjell, Per Gellein, Arnstein Berntsen, Sigurd Smith-Olsen, C. B. Svenke og Jarle O. Stensdal.

Riddere ble herrene Sigurd Setsaas, Herman Frost, Egil Larssen, Erling Østerberg, Sverre Skaugvold, Einar Hannevold og Arne Ståhl Iversen.

Som nye æresmedlemmer ble høytidelig utnevnt kjøpmann John Brækstad og oppmålingssjef Ernst Bach. Videre ble en rekke hedersmerker for interessert foreningsvirksomhet utdelt.

Blant telegrammene som innløp til den i alle måter vellykkede jubileumsfesten var et fra H. M. Kongen.

hyldet redaktørene av Norsk Filatelistisk Tidsskrift og Nordisk Filatelistisk Tidsskrift. Den siste, skipsreder Abraham Oddfjell, Bergen, var avskåret fra å være til stede.

Kontorsjef Einar Hannevold talte for gjestene: dr. Per Gellein og kunsthändler Arnstein Berntsen, Oslo, kontorsjef Jarle O. Stensdal, Høvik, postfullmektig Vold-Johansen, Oslo, postmester Rian, Trondheim, og journalist Per Opøien fra Trondhjems Journalistforening.

Kunsthändler Arnstein Berntsen, formannen i Oslo Filatelist-Klubb, berømmet det gode samarbeid som hersker mellom de to klubbene, og overbrakte en kunstnerisk utstyrt adresse fra Oslo-klubben.

For de to æresmedlemmene, overkonduktør Carl B. Svenke og kjøpmann Sverre Øyen, talte kjøpmann Olav Garmo. Øyen takket på æresmedlemmenes vegne. Student Skavang brakte en hilsen fra filatelistforeningen i Tønsberg, og juniorklubbens veltalende formann, Persivald Olsen, brakte sine eldre kolleger innen filateli en hyldest fra den unge garde. Forretningsfører Sverre Skaugvold priste damene i en tale med filatelistisk innhold i en lyrisk ramme, og fru Smith-Olsen svarte.

Fra Norsk Filatelistforbund brakte dr. Per Gellein hilsen og lykkønsking, og kunsthändler Berntsen overbrakte hilsen fra den kjente Oslo-filatelisten Kristian Grimsgaard. Samme taler takket også for den overdådige bevertning ved festbordet.

Utenlandske tidsskrifter.

Gjennom tidsskriftet kan abonnement tegnes på følgende tidsskrifter:

Nordisk Filateli — kr. 6.— pr. år.

Svensk Filatelistisk Tidsskrift — kr. 6.— pr. år.

L'Officiel de la Philatelie — kr. 13.— pr. år.

Stamps — kr. 13.— pr. år.

Kontingent kan innsendes til redaksjonen, Postboks 46, Høvik, med angivelse av hvilke tidsskrifter det gjelder.

FELLINGSTYPER - GRAVERINGSTYPER

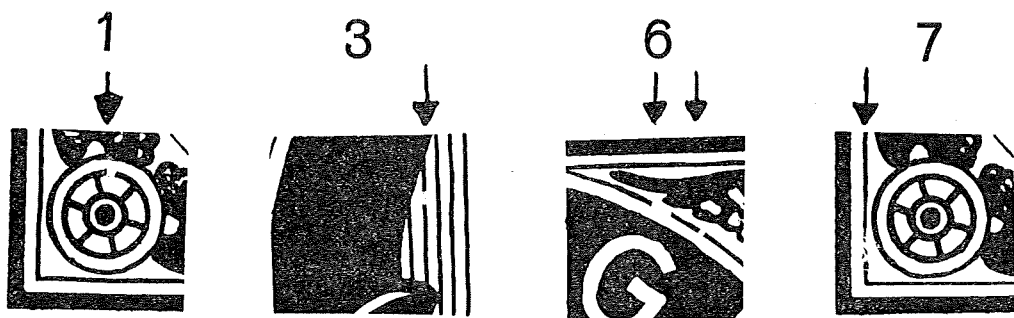
(På grunn av feil fra klisjéanstalten gjentar vi denne artikkel med de riktige klisjeer.)

Av GOTTFRIED CASPERSEN

Innen de norske frimerkene har vi enkelte eksemplarer som har fellingstype og graveringstype og som av denne grunn er til stor hjelp for typingen. I en del småartikler frametter vil jeg forsøke å vise hvor lett en type kan bestemmes når en kjenner disse små og ofte upåaktede kjennemerker.

feilplaseringer for denne plate, til tross for at typingen har vært utført av erfarne filatelister. Dette viser hvor vanskelig det kan være når en ikke kjenner de forskjellige fellingstyper.

Type 1 er lett å forveksle, men når leseren ser det lille brudd i hjulet kan han være sikker på at det er den rette type.

Det første merke jeg vil omtale er Norgeskatalogens nr. 52, plate III. Her er det enkelte typer som ligner hverandre og som av den grunn er lette å forveksle. Disse typene har jeg ofte sett galt innsatt, ja til og med på utstillinger har jeg sett

Slik er det også med type 3 og 6. Type 7 er karakteristisk med sitt eiendommelige 5-tall i ovalbåndet, så den typer nok alle rett. Imidlertid kan stempelfarge ofte dekke tallet og da kan den brutte inneramme være til hjelp ved typingen.

Ernst Müller A.G., Basel, 25 år

Det kjente sveitsiske handlerfirma Ernst Müller A.G. i Basel feirer den 1. januar 1947 sitt 25-års jubileum.

Müller var bankassistent da han i 1922 begynte sin frimerkeforretning med en kapital på fr. 59.15. Fem år seinere sendte han ut sitt første illustrerte sjeldenhets-tilbud og i 1928 åpnet han filialer i Paris og i Stuttgart. Da Müller var 23 år hadde han allerede 10 funksjonærer, som alle var eldre enn ham selv. Kort etter hadde han sin første internasjonale anbudsauksjon og samtidig utkom det første nummer av hans husorgan «Basler Taube» og den sveitsiske spesialkatalog. I 1938 ble de populære Sveits og Lichtensteinalbum ut-

gitt og året etter den populære håndboken «Hvorledes skal en samle frimerker». Müller er i disse årene blitt en av Sveits' betydeligste handleere og hans forretning har avdelinger for sjeldenheter, pakker, nyhetstjeneste, utvalgssendinger, albumforlag, auksjoner, katalogutgivelse, tilbehør etc. Fra januar 1946 kom «Basler Taube» ut som tidsskrift.

I løpet av disse 25 år har Sveits' største frimerkesjeldenheter passert hans forretning, således helarket av Genfermerket, 15-blokken av «Baselduen» og baron A. de Reuterskjølds verdensberømte samlinger.

Vi sender firmaet våre hjerteligste gratulasjoner i anledning av jubileet. st.

Kroneprovisoriene 1905 og 1906

Av I. I. JACOBSEN

I Nordisk Filatelistisk Tidsskrift nr. 6, 1905, datert 12. juni nevnes provisoriene under titelen:

Norske Provisorier.

Idet bladet skal gå i pressen, får vi meddelelse om, at de norske kronemerker med kong Oscars bilde skal settes ut av kurs den 30. juni 1905. Vi avla straks et besøk hos poststyrelsens sjef, der med sedvanlig imøtekommenhet gjennom sekretær Lundh lot oss få alle de opplysninger som i øyeblikket kunne gis, og som vi da her bringer våre lesere.

De inndratte kongemerker skal erstattes med provisorier, hvortil man vil benytte en del av restopplaget av det gule 2-skillingsmerket fra 1867. Over den gamle verdiangivelse skal den nye verdi, henholdsvis kr. 1.00, kr. 1.50, kr. 2.00 anbringes. Påtrykket blir ikke større enn at det får plass under riksvåpenet. Om fargen for de forskjellige verdipåtrykk er ennå ikke fattet noen bestemmelse, men en av de første dager vil det bli avgjort, om påtrykkene skal ha de samme farger, som de nåværende kronemerker, eller om de skal være svarte. Det er en selvfølge at de gule 2-skillingsmerker samtidig inndras for å forebygge forfalskninger. Provisorier skal trykkes i følgende opplag:

Kr. 1.00 — 100 000, kr. 1.50 — 50 000, kr. 2.00 — 50 000.

I julinummeret for 1905 anmeldes disse nye provisorier:

De i vårt juninummer bebudede provisoriske kronemerker, hvorav vi her bringer tegning, sattes den 26. juni i sirkulasjon. De annonsertes ved poststyrelsens sirkulære av 21. juni 1905, punkt III, der lyder således:

I den nærmeste fremtid oversendes der samtlige postmestre nye frimerker à kr. 1.00, kr. 1.50 og kr. 2.00 (overstemplede skillingsmerker av serien 1867—8, 2 SKILL 2, gule). Fra deres mottagelse bliver de nuværende kronefrimerker ikke av postanstalterne at anvende eller sælge som frankeringsmerker, men beholdningerne deraf indsendes snarest til frimerkeforvalteren.

Som man vil se er påtrykket meget enkelt og byr liten sikkerhet mot etterlikning.

Som av oss antydnet, er påtrykkene holdt i de samme farger, som de gamle kronemerker hadde, kun med den forskjell, at der til kr. 1.50 er benyttet ultramarinblå og til kr. 2.00 rød istedenfor henholdsvis blå og karminrosa farge.

Da de 2-skillingsmerker, som her er benyttet, varierer temmelig sterkt i farge (fra brunoransje til blekoransje), vil der for spesialsamlere være et rikt felt, 2 eksemplarer vil man nesten være nødsaget til å ha, nemlig et av den mørkeste og et av lyseste nyanse.

Vi har nå gjennom herr frimerkeforvalter Sørliet beholdt nøyaktige oppgaver, hvorav det framgår at restbeholdningen av 2 SKILL 2 merkene var 723 947 stkr., herav ble 250 000 sendt trykkeriet til overtrykning. Men da perforeringen av disse merker som regel er meget skjev, idet de enkelte klisjeer tildels står skjevt i rekken, ble der forholdsvis meget makulatur. Frimerkeforvalteren fikk fra trykkeriet kun 227 000 godkjente eksemplarer, nemlig 115 000 à kr. 1.00, 57 000 à kr. 1.50 og 55 000 à kr. 2.00, herav er der under 24. juni 05 utsendt til landets forskjellige postkontorer ialt 24 400, 14 600 og 14 900.

Prov. Fr.M.

Kr. 1.00 grønt på 2 skill oransje (i nyan.)

» 1.50 ultr.m. » 2 » » »

» 2.00 rødt » 2 » » » »

Så er det stille om disse provisorier, fra sett meldingen i Nordisk F. T. nr. 2 for 1907 om forfalskningen av 2-kroners påtrykket som innbrakte vedkommende en mulkt på 30 kroner eller 15 dagers fengsel, helt til 1910. Da kom der i nr. 4 av Nordisk F. T. en meget interessant artikkel under «Her og der»:

De siden juni 1905 utgitte forskjellige provisorier har vært gjenstand for en meget livlig interesse, det beviser de stadig gjentatte forespørsler om opplagsstørrelser som innløper. Vi antok derfor at vi ville imøtekomme et alminnelig ønske

hos våre lesere, når vi her i bladet brakte meddelelse om hvor mange godkjente eksemplarer poststyrelsen har mottatt av disse frimerker.

Vi henvendte oss i den anledning til herr frimerkeforvalter Sørli, som med vanlig elskverdighet ga oss alle de opplysninger vi trengte for å kunne bringe helt ut korrekte tallstørrelser.

Av de overtrykte kr. 1.00, 1.50 og 2.00 er der trykt 2 opplag. Frimerkeforvalterens beholdning av disse merker reduseres nemlig utover sommeren 1906 temmelig sterkt, og det gikk forholdsvis langsomt med framstillingen av de nye kronemerker, så man fant det nødvendig å bestille et mindre opplag til supplerings.

Det første opplag levertes 22. juni 1905 og annet opplag ble mottatt fra trykkeriet 30. oktober 1906.

En tid etterat de såkalte Haakon-merker var satt i kurs, ble de på de forskjellige postkontorer utover landet beroende restbeholdninger av overtrykksmerker innkalt. Der returnertes da en del løse, delvis beskadigete merker, som nå er utrangerte for å brennes.

Kr. 1.00 på 2 SKILL 2:

22. juni 1905	115 000		
30. okt. 1906	24 300	139 300	
÷ utrangert		2 800	136 500

Kr. 1.50 på 2 SKILL 2:

22. juni 1905	57 000		
30. okt. 1906	11 400	68 400	
÷ utrangert		3 800	64 600

Kr. 2.00 på 2 SKILL 2:

22. juni 1905	55 000		
30. okt. 1906	12 300	67 300	
÷ utrangert		3 400	63 900

Dette er den mest fullstendige redegjørelse jeg hittil har funnet, og kombinert med NORGES FRIMERKER 1855—1914, som også tar med fargene i overtrykket burde grunnlaget være i orden. Men, dessverre det er ikke så vel. I N.F. 1914 stemmer ikke fargeopplysningene med de tidligere nevnte. De er her katalogisert som følger:

Emisjon 26. juni 1905.

Provisoriske frimerker.

Kr. 1.00. Opplag 139 300.

75. kr. 1.00 lysegrønt på 2 SKILL 2 (nr. 12) or.gult.

a kr. 1.00 grønt på 2 SKILL 2 (nr. 12a) or. til br.or.

Kr. 1.50. Opplag 68 400.

76. Kr. 1.50 blått på 2 SKILL 2 (nr. 12) oransjegult.

a. kr. 1.50 ultramarin på 2 SKILL 2 (nr. 12a) oransje til brunoransje.

Kr. 2.00. Opplag 67 300.

77. Kr. 2.00 på 2 SKILL 2 (nr. 12) oransjegult. Rødt.

a. Kr. 2.00 karmin på 2 SKILL 2 (nr. 12a) oransje til brunoransje.

Etter de studier og undersøkelser jeg har foretatt er jeg tilbøyelig til å godta denne siste oppstilling. De her som a-nummere nevnte farger har jeg i hvert fall ennå ikke sett på de utpregete gule merker, men vesentlig på de helt mørk oransje til brunoransje 2-skillingsmerker. Mer bestyrket blir man når man går på jakt etter disse siste overtrykksfarger, nemlig grønn (til reseda), ultramarin og karmin (til karminrosa). De er meget sjeldent forekommende og burde da tilhøre det lille annet-opplag. Jeg har forøvrig ennå ikke funnet disse farger tidligere avstemplet enn 1907. Sannsynligheten taler vel også her for at dette tilleggsopplag har unngått oppmerksomheten på liknende vis som turistmerkene på tykt papir.

Ovennevnte katalogisering har man pussig nok gått fra i siste utgave av N. F. 1924. Det er her forenklet betraktelig. De heter nå:

1905. Provisorisk utgave kr. 1.00, kr. 1.50 og kr. 2.00 på 2 skilling oransje av utgaven 1867—68 (nr. 12).

84. kr. 1.00 grønt på 2 sk. oransje i nyans.

85. » 1.50 ult.mar. på 2 sk. oransje i nya.

86. » 2.00 rødt på 2 sk. oransje i nyanser. Opplagstallet er heller ikke her ajourført, men bibeholdt som i 1914-utgaven.

Og i vår katalog finner vi nå disse merker katalogisert etter grunnmerkets farge og i omvendt orden, idet a-merkene nå er de brunlig oransje og b-merkene brunlig gule.

Selv ikke i siste utgave av vår katalog

er de utrangerte merker fratrullet opp-lagstallene.

Den svenske katalog «DAN» har etter min mening den riktigste katalogisering av denne utgave, selv om de omtalte utrangerte merker ikke nevnes her. De heter her betegnende nok ikke kroneprovisorer med datoen 26. juni 1905, men 1905—06 provisorier. Katalogen anrører også to trykninger og angir ikke priser for det lille annet-opplag. Prisnotering her vil vel også bli noe vanskelig da vi ikke vet antallet av de utrangerte merker for hvert opplag, og skulle nå engang brorparten av de utrangerte merker være av det tidligere lille opplag II vil disse merker være meget sjeldne.

Det er ingen vanskelighet å skjeldne disse overtrykksfarger fra hverandre, særlig ikke hvis man først ser på de under lampen. Den lysegrønne farge blir under

lampen ennå lysere, hvorimot annet-opplagets reseda-grønne farge blir mørk. Den blå farge virker som vannfarge og går mer i grått, mens den ultramarine beholder sin farge, je virker kanskje ennå mer kraftig under lampen. Den røde virker under lampen rødlig oransje og lys, mens den sist brukte karmin(rosa) farge fluoreserer sterkt, noe bortimot anilinfargen i våre ti-øres merker.

Som jeg nevnte tidligere har jeg ennå ikke sett noe eksemplar av annet-opplaget på lyse eller gule merker, og om sådanne finnes vil de være store sjeldenheter.

Det skulle være interessant å høre om noen har supplerende opplysninger om om disse merker, men vår katalog bør vel iallfall for framtiden inneholde noe mer om denne utgave enn den gjør, og den i arbeid værende håndbok håper jeg blir opplysende på dette område.

Litt om Spania og spanske merker.

Kåseri holdt i Notodden Filatelistklubb.

Av Andreas Lippstad.

I sin alminnelighet er Spania et felt som norske samlere ikke ofrer større oppmerksomhet. Spanske merker byr ikke på særlige filatelistiske nøtter, og kanskje er nettopp det grunnen. Utførelsen av de eldre merker opp til 1905 er stort sett mangelfull, og kontrollen av arkene har ikke vært streng før utsendelsen. Valget av motiver på de eldre merker er ensidig og tradisjonsbundet, og vi må helt fram til 1905 før vi finner de første alvorlige forsøk på variasjon.

Noen spesialkatalog finnes meg bekjent ikke. Den var under forberedelse i 1934, men borgerkrigen og seinere verdenskrigen er sikkert årsaken til at den ikke er trykt.

Spania kom med sine første merker i 1850 med portrett av Isabella og var for såvidt blant de første land som utga fri-merker. En hastig sammenlikning mellom de fleste europeiske merker fra denne tid viser en påfallende likhet, med ren streng ornamentikk i bunnen empire stil. Vi ser det tydeligst i f. eks. Norge nr. 2 (1857), Frankrike nr. 2 (1856), Spania 34 (1855) og andre.

De første spanske merker har et umiss-

kjennelig engelsk preg, og forklaringen er da også at idé og trykk av de første serier skriver seg fra England. Datidens tekniske hjelpemidler var begrenset, og det er ganske naturlig at graving, trykk og papir bærer preg av det. England lå lengst framme på området og fikk gleden av å trykke for de fleste europeiske land. For såvidt kan en vel si at England har holdt stillingen og mange land tyr fremdeles dit når det gjelder fintrykk som f. eks. pengesedler.

Dessverre finnes det en rekke forfalskninger av de eldre spanske merker, som såvidt jeg har kunnet bringe på det rene, skriver seg fra Mellom-Europa — en organisert svindel som har gitt utallige skuffelser og ergrelser, ikke minst fordi etterlikningene er godt utført. I denne forbindelse vil jeg nevne de mange falske spanske sølvmynter som var, og er i omløp i Spania, og som skaffer utlendingene, ja spaniere med, så mange grå hår i hodet. Myntene må De derfor finsikte for riktig glans og la den sprette mot marmor, for hopper ikke mynten de reglementerte 30 centimeter, kan De ganske rolig gå ut fra at den er falsk. Så må De vente til De

finner en som er dummere enn De selv. De kan også bite Dem fram til et riktig resultat, hvis De har lyst.

Flere av seriene er forsynt med kontrollnummer på baksiden av arkene. Hensikten er på den ene side å unngå forfalskninger og på den annen å få en lettvinnt regnskapsoversikt over utsendte ark og gjenværende beholdninger.

De første serier hadde en papirvekt på 50 gram, men er seinere redusert til 30 som kanskje bør ansees som minimum for frimerker. Går vekten under, som tilfellet er med seriene av 1909 (Alfonso XIII), vil vanskelighetene straks melde seg ved avrivningen og klebningen. Fire cuartos 1872 med kongekrone er langt tykkere papir enn etterfølgeren Fire cuartos fra 1873. Apropos disse merker hadde jeg i 1932 fornøyelsen av å ligge på maven på et lavt loft i Coruna i flere timer og klippe flere hundre. Selv om strevet kostet meg rensing av en dress og flere drinker for å klare strupen, er jeg når som helst villig til å gjennomgå slike strabaser.

Gummieringen har vært et spørsmål som har vært dårlig løst. Belegget er ofte klumpet og gullig med dårlig klebeevne. Den gummioppløsning som brukes i dag formoder jeg består av gummi arabicum og sandaracgummi med tilsetning av et passe tørrestoff. Våre egne merker fra eldre tider har gjennomgående hatt bedre klebeevne enn merker fra de fleste land.

Primo de Rivera, Spanias første diktator, kan til en viss grad rose seg av å ha forbedret landets postverk. Han stilte meget store krav til alt og alle og velkjent er at han begynte sin virksomhet med å kontrollere myriadene av statsfunksjonærer og om disse innfant seg presis kl. 10 til en anstrengende dag som sluttet ca. 14. Det viste seg da at en ubetydelig brøkdel var på plass, og at meget betydelig prosent kun innfant seg sist i måneden for å heve sin gasje, og at enkelte fremdeles hevet gasjer for embetsmenn som for lengst lå i sine graver. Personlig er jeg ikke noen beundrer av diktatorer, hvilken maske de enn har på seg, men jeg vil i rettferdighetens navn ikke fornekte ham hans gode vilje til å rydde opp i alt korrupt. Hans største feil var at han glemte å gå i riktig tid, en feil som vel er typisk for alle diktatorer.

Den første serie som ble utgitt under Primo de Rivera 1926 (Røde Kors) er

uklanderlige hva angår trykk, papir og gummi, selv om motivet fremdeles holder seg til kongehuset.

Min egen interesse for filatelien skriver seg fra gutteårene, akkurat som tilfellet er med Dem selv. Husker De hvorledes vi vasket og buntet i 100 alle merkene vi kom over — hvorledes vi surret sytråden hardt i suverén forakt for alt som heter tagger — hvorledes buntene ble oppbevart i kommodeskuffen som et lett bytte for en ryddende hushjelp? Husker De alle merkene fra bestemors brever som gikk samme vei? Jeg kom til Barcelona i 1920 og ikke mange dagene etter fikk jeg besøk av 6—8 gutter, som hadde hørt at det kunne tenkes at jeg kanskje hadde norske frimerker. Og dermed var den gamle Adam våken og byttingen tok til og varte i flere år. Vi hadde en grei og enkel bytte-takst — et merke mot et merke — og på kjøpet fikk jeg et elementærkurs i spansk filateli. Samlingen ja, jeg får si det som Ibsen: Den var en gjest kun før natten den sorte, og nå er den borte. Dessverre.

De spanske postbud har ikke nettopp noen svimlende gasje, og for å hjelpe på det, måtte det spanske publikum betale 10 centimos pr. brev ved mottakelsen. Den spanske stat har selv gjort det samme i 1930 for å lappe litt på underskuddet ved utstillingene i Barcelona og Sevilla. Derecho de entrega betyr ordrett avleveringsavgift og det finnes flere utgaver. Noen større filatelistisk verdi har disse merker neppe.

Hver jul får De besøk av Deres postbud, søppelkjører, vinhandler, slakter, telegrafbud og alle de mange andre bud De kommer i berøring med i årets løp. Jeg vil bestemt råde Dem til å betale julegratialet til disse folk med et glad smil, hvis ikke får De Deres post noen dager seinere enn nødvendig, Deres søppelbøtte halvtømt, dårlig mål i Deres vinflaske og så videre i det uendelige.

De kjøper Deres frimerker i de såkalte estancos, som samtidig er utsalgssteder for tobakksmonopolet. Som «fast følge» finner De ved siden av utsalget for penge-lotteriet, hvor De tre ganger pr. måned kan få tilfredsstille Deres spillelyst. Den uoffisielle trekningsliste selges på gaten en time etter trekningen, og den offisielle kommer tre dager seinere — her har vi utvilsomt noe å lære.

Hovedpostkontorene i Madrid og Barce-

lona er monumentale byggverk i grå grannitt, men utover landet er lokalforholdene dårlige — ja vi har i grunnen ikke så meget å vifte med vi heller.

La meg slutte mitt lille kåseri med en oppfordring til medlemmene om å interessere seg for spanske merker. Det er mange spanske filatelister som ønsker kontakt med norske samlere.

La ikke språkvanskeligheter skremme Dem. Der finnes brukbare codesystemer, hvor De ved å referere til et bestemt nummer kan få uttrykt Deres ønsker på flere språk. Et av disse systemer er IPS i Sveits. Dette kunne kanskje omarbeides til bruk for norske filatelister, således:

Forsiden:

FORMULA INTERNACIONAL PARA CAMBIO
DE SELLOS DE CORREO

Internasjonalt bytteskjema for frimerker.

Herr

Sr. Don .....

Numero de la frase (vease al dorso)

Setningsnummer (se baksiden)

Pais

Land .....

Catálogo

Ano

Katalog ..... Ar .....

Numero del sello

Frimerket nummer .....

SALUDOS — Hilsner

Nombre

Navn .....

Direccion postal

Postadresse .....

Baksiden:

Numero de la frase

Setningsnummer

1. Desearia cambiar sellos con Vd.
Jeg ønsker å bytte frimerker med Dem.
2. Me interesan especialmente los siguientes sellos.
Følgende merker interesserer meg spesielt.
3. Porpongo uso de los precios indicados en el catálogo.
Jeg foreslår at vi bruker de priser som katalogen antyder.
4. O.s.v. i det uendelige, så langt papiret og behovet rekker.

Andreas Lippestad.

Frimærksbyttet från Finland til utlandet.

Vid utførseln av frimärken från Finland måste tills vidare följande av vederbörande myndighet utfärdade bestämmelser beaktas:

- 1) För varje försändelse måste exportlicens anskaffas.
- 2) Om frimärken säljes till utlandet mot kontant likvid i valuta, eller om de utbytes mot något annat än frimärken, måste exportlicensen anskaffas från Statens licensbyrå.
- 3) Om frimärken av samma avsändare under ett halft kalenderår (I.I—30.VI. eller I.VII—31.XII) utbytas mot frimärken och det sammanlagda värdet under denna tid ej överstiger fmk 52,000:—, kan även Frimärkssamlareföreningarnas i Finland Delegations förmedling anlitas vilken är bemyndigad att godkänna dylika försändelser.
- 4) Om frimärken utbytas mot frimärken, och det sammanlagda värdet under ett halft kalenderår överstiger fmk 25,000:— bör exportlicens anskaffas hos Statens licensbyrå. Självfallet kunna exportlicenser även för försändelser av mindre värde anskaffas å nämnda byrå.
- 5) Då exportlicens beviljats av Statens licensbyrå, bör avsändaren själv föra sin försändelse till tullkammaren för kontrollering, och skall där då avgivas noggrann utredning över försändelsens innehåll. Ifall det gäller en ren bytesförsändelse mot frimärken, bör samtidigt avlämnas garanti för att avsändaren icke erhåller valuta för sin försändelse.
- 6) Anlitar man Frimärkssamlareföreningarnas i Finland Delegations förmedling, bör i försändelsen bifogas en förteckning jämte värdering av dess innehåll. Kontrollavgiften per kalenderhalftår är fmk 60:— för första försändelsen och fmk 10:— för varje följande.
- 7) Försändelser innehållande frimärken godkännes icke för befodring som luftpost.
- 8) För alla till Finland anlända frimärken bör betalas omsättningsskatt, 20 % av försändelsens handelsvärde.

Norgeskatalogen — Håndboken og Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

Etter herr Caspersens artikkel i Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr. 9 1945, herr Berntsens svar i nr. 11 — 1945 og herr Caspersens nye innlegg i nr. 3 — 1946 har herr Berntsen skrevet en redegjørelse, — som han imidlertid har innvilget ikke å rykke inn i dette tidsskrift hvis enighet oppnås på annet vis.

Undertegnede har hatt en sammenkomst for å diskutere saken. Herr Caspersen er nå klar over at han ikke har hatt grunn til å kritisere den jury i O.F.K. som unnlot å bedømme hans samling ved konkurransen i 1939, idet det framgikk av proposisjonene at herr Caspersens 20 mm. eksponat lå utenfor konkurransens ramme. Han er også nå klar over at hans kritikk over De-No-La utstillingens bedømmelse var feilaktig, idet han tok feil av eksponatene.

Det er ennvidere brakt på det rene at delingen av nr. 37 i to plater — selv om herr Urdahl kan ha vært den første til å påvise oppdelingen — intet har med den nåværende komité for Norgeskatalogen å gjøre, da dette var tatt med før den nåværende komité trådte til, og likeledes at herr Caspersens såkalte egen oppdagelse om opplaget for Norge nr. 53IIa ikke er brukt av katalogkomiteen slik som han mener, men først etter at komiteen skriftlig har mottatt denne opplysning fra en dyktig filatelist i en annen landsdel. Ingen av disse tilfeller kan berettigje herr Caspersen til å anvende uttrykket «lånte fjære».

Herr Caspersen er ennvidere klar over at hans artikkel i nr. 3 — 1946 har fått et sterkt preg av personlig angrep på herr Berntsen, hvilket så langt fra har vært hans mening, og som han er enig i er lite tjenlig i en filatelistisk diskusjon. Hvis herr Berntsens artikkel har kunnet tydes som noe personlig mot herr Caspersen, beklager han en slik oppfatning, da dette langt fra har vært hans hensikt.

Oslo, november 1946.

Per Gellein, Johs. Jellestad,

Jarle O. Stensdal, Dan Thune-Larsen.

Jeg erklærer meg enig i ovenstående, og beklager at saken har tatt en slik vending som den har gjort. Min mening var å bringe klarhet i forskjellige filatelistiske spørsmål, som jeg muligens seinere kommer tilbake til, men jeg burde selvsagt avholdt meg fra å blande inn utenforliggende og personlige forhold.

Fredrikstad, den 28/11 1946.

Gottfried Caspersen
(sign.)

Jeg erklærer meg enig i ovenstående, som klart gir uttrykk for herr Caspersens første artikkel og som siden fikk «snøballen til å rulle».

Jeg trekker da tilbake min annen artikkel som fremdeles beror hos dette tidsskrifts redaktør, for å unngå videre krass diskusjon i dette blad. Etter de foreliggende fakta finner jeg det heller ikke nødvendig å besvare herr Kihle's artikkel i nr. 3 — 1946.

Når filatelistiske problemer skal diskuteres i tidsskriftet, er det mitt håp at dette i framtiden kan foregå i en rimeligere form.

Oslo, den 2/12 1946.

Arnstein Berntsen
(sign.)

Postforbindelse med Ungarn.

Min lille artikkel om «Postforbindelse med Ungarn —» i nr. 9 — 1946 må ha vakt en viss oppsikt, for det er gledeligvis innløpet til meg en hel del brever, pakker og kontanter fra norske og svenske filatelister, som har lest artikkelen, og som gjerne vil komme i forbindelse med og er villig til å hjelpe ungarske filatelister. Så vidt jeg vet har jeg besvart samtlige henvendelser. Hvis noen savner svar fra meg, tør jeg be vedkommende om å skrive til meg på ny. Da jeg fikk en hel del brev

samtidig, kan det jo tenkes at det er gått galt med besvarelsen av et eller annet brev. Jeg takker herved alle for den utviste interesse.

Dessverre ser det ut til at det blir vanskelig å få frimerker fra Ungarn. Det er nemlig i høst innført den ordning at det kreves lisens for å sende ut fra Ungarn brever med frimerker. En av mine forbindelser, som er ansatt i Angol Magyar Bank, sier at slik lisens kan oppnås innen 4 dager, men en 2 måneders taushet fra mine andre forbindelser tyder på at det for øyeblikket ikke er så lett å få slik lisens. Forhåpentlig vil det etter hvert bli lettere.

Da jeg skrev den nevnte artikkel var den største for meg kjente frimerkeverdi 1 000 billioner pengø. Siden har jeg fra Ungarn fått sendt meg den såkalte «dueserie», omfattende 14 frimerker med verdier fra 1 billion til 1 000 000 billioner pengø, altså til 1 trillion pengø. Det siste må vel være den største frimerkeverdi som noen gang er utgitt. Under forutsetning at ungarene slik som vi med 1 billion mener 1 million millioner, vil 1 trillion pengø skrevet med sifre bli:

1 000000 000000 000000 pengø.

For å danne oss et noenlunde begrep om hva dette astronomiske tall i virkeligheten betyr, kan vi foreta et lite regnestykke: La oss tenke oss at 1 pengø er en sølvmynt med diameter omtrent som vår krone, altså ca. 2,5 cm. En trillion pengø vil da, når de legges etter hverandre, kunne dekke en strekning på 2,5 trillion cm. Setter vi jordens omkrets langs ekvator til ca. 40 000 km. = 4 000 millioner cm. og dividerer vi så 2,5 trillioner cm. med 4 000 millioner cm., får vi en kvotient på over 60 millioner ganger. I trillion pengø skulle altså kunne legges 60 millioner ganger rundt jordens ekvator. «Det er nesten inte tell å tru» at det er sant!

«Dueserien» har som motiv en due, altså en utpreget fredsserie. Hvorvidt den er anvendt postalt vet jeg ikke. Jeg har hitil kun fått den ustemplet.

Mauritz Hauge.

Annonsemanuskripter

må være forretningsføreren,
adr. Torget 8, Oslo, i hende
seinst 7. i hver måned.

BOKER og Tidsskrifter

Editors of philatelic works are requested to kindly send review copies to the following address:

Livres pour compte rendu, journaux etc. doivent être adressés à:

Die Herren Verleger von philatelistischen Arbeiten werden ersucht, Rezensionsexemplare davon an die untenstehende Adresse gef. zu senden:

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT
Postboks 46, Høvik

Davo-Catalogus Nederland en Overzeesche Gebiedsdelen. Utgiver: De Deventer Postzegelhandel, Nieuwstraat 78, Deventer.

Denne hollandske handlerkatalog er å jour til juli 1946. Den inneholder også en komplett fortegnelse over de av japanerne utgitte merker på Java, Sumatra, Celebes, Borneo og de små Sundaøyer samt en fortegnelse over de merker som på Java og Sumatra er blitt overtrykt «REPUBLIEK INDONESIA». Katalogen inneholder ingen varianter, men prisene byr på atskillig av interesse for en generalsamler av Nederland.

Les Timbres-Poste de Monaco. La serie Charles III av Paul G. Almasys. Utgiver: Editions Paris-Méditerranée. Pris: f. franc. 120.—

Dette verk, som kom ut i fjor, er utgitt i anledning av 60-års jubileet for fyrstedømmet Monacos første frimerker. Disse har alle et portrett av fyrsten, Charles III, og den høyeste verdi (fr. 5.—) regnes med blant Europas klassiske merker. Denne serie kom ut i et opplag av tilsammen ca. 3 mill., men det har ikke lyktes å klarlegge hvorledes dette tall fordeler seg på de forskjellige verdier. 5.— franc. merket regnes for tiden å være verd ca. kr. 1 000.—.

Almasys bok er et ypperlig arbeid og det første som på en inngående måte be-

handler Monacos frimerker. Boken er trykt på utmerket papir og alle merkeklisjeer er i format 5 x 6 cm. En vesentlig del av boken behandler de forskjellige forfalskinger denne serie har vært utsatt for.

Catalogue de Timbres-Poste France, ses Colonies, Pays de Protectorat et de Mandat 1947. Utgiver: Maison Arthur Maury, 6 Bld. Montmartre, Paris.

Som den første franske handlerkatalog for 1947 kommer firmaet Arthur Maury's. Dette er verdens eldste frimerkehandlerfirma, grunnlagt i 1860. Katalogen som er på 236 sider registrerer alle merker fra Frankrike, dets kolonier, protektorater og mandatområder. De siste par år har der vært en tendens hos de franske handleere til å bryte med Yvertkatalogens nummer. Maurys nummerering ligger imidlertid meget nær opp til Yvert. Katalogen inneholder også en fortegnelse over lokalutgavene fra invasjonstiden, en prisliste for marginaler og en komplett fortegnelse over alle «Epreuves de luxe». Dette er en slags prøvetrykk som foretas på spesielt papir, i alminnelighet av format 155 x 130 mm., og som av postadministrasjonen foræres til ministre, senatorer etc. De er uten frankeringsverdi, men er ettersøkte av specialsamlere. Prisene varierer fra kr. 50.— til kr. 1 000.—.

Antallet av merker fra koloniene har øket sterkt i de siste år og Petainregjeringen utga flere hundrede merker som ble solgt i Paris, men som aldri har vært i koloniene. Dette salg av kolonimerker i moderlandet har bevirket at svært mange merker er høyere priset i ekte brukt enn i ubrukt stand. Og det må jo også innrømmes at et brukt merke fra fjerne kolonier har en ganske annen sjarme enn et merke man kan få kjøpt på Boulevard Brune.

Postage Stamps of Sweden 1920—1945 by Georg Menzinsky. Utgiver: The Royal Swedish General Post Office, Stockholm. Pris: Sv. kr. 3.—

Som nr. 23 i sine «Meddelanden från Postmuseum» har det svenske postverket sendt ut ovennevnte bok. Det er en forøket utgave av samme forfatters bok «Sveriges Frimärken 1920—1942» som kom ut som Meddelanden nr. 21. I 1939 sendte det svenske postverket ut en liknende beskrivelse på tysk og det henvender seg denne gang til de engelsktalende folk.

Boken, som er usedvanlig vakkert utført, og billig i pris, vil ganske sikkert vise seg å være en god propaganda for Sverige, dets postverk og frimerker. Måtte også det norske postverket lære litt av den!

Congress Book of the Eleventh American Philatelic Congress, held at Cleveland, Ohio, November 23—25. 1945. Pris \$ 1.—

Den amerikanske filatelistkongress utgir hvert år i bokform de foredrag som ble holdt på kongressen. Boken som er på 175 sider, er trykt på et utmerket papir og er rikelig forsynt med gode klisjeer. Den gir et godt uttrykk for de veldige midler de amerikanske forbund må ha å arbeide med, det finnes nemlig ikke en eneste annonse i den. Foredragene spenner over de forskjellige områder som «Tegningen til Mulreadykonvolutten», «Ohios tidligste posthistorie», «Avismerkene fra Lombardiet», «De frie tyske byers postsystemer», «Retninger i amerikansk filatelistisk litteratur», «Storbritannia 2 pence blå» etc.

- I. United States Stamps, U.S. Possessions and British North America.
- II. Postage Stamps of the British Empire.
- III. Airmail Stamps of the World.
- IV. Modern Europe Postage Stamps.
- V. Latin America.

Alle disse kataloger er utgitt av H. E. Harris & Co., 108, Massachusetts Avenue, Boston 17, det største handlerfirma i Statene. Unntatt nr. 1 er alle seriekataloger, men de inneholder et veld av interessante opplysninger om de forskjellige land og utgaver. Luftpostkatalogen inneholder således en oversikt over flygingens historie. Prisen for disse kataloger er bare 10 c. stykket og det er vel neppe mere enn til dekning av portoen. De er ikke bare en utmerket reklame for det store firma som sender dem ut, men for filatelien i det hele tatt. Hver av disse katalogene er interessant som en roman.

St.

Godt nytt år ønskes

*alle medlemmer,
medarbeidere og
annonsører.*

---

nyheter

BELGIA

Da ordren av 16. mai i år kom til de belgiske postkontorer om at portoen skulle reduseres med 10 % var det et postkontor som forandret merkenes pålydende ved en direkte påstempling av ny verdi. Dette var postkontoret i Ghislenghien. Alle andre overstemplet merkene «÷ 10 %». På denne måte oppsto 3 nye merker:

1.35 på 1.50 frc. rød (Kong Leopold med «V»).

1.80 » 2.— » fiolett —»—

4.50 » 5.— » grønn —»—

Fra firmaet Van Bierbeek, Bruxelles, er vi blitt oversendt et kort frankert med disse merker.

BULGARIA

Rilaklostrets 1000-års jubileum: 1 leva brun, 4 leva svartbrun, 10 leva grønn, 20 leva blå, 50 leva rød. Opplag 150 000 serier.

Den bulgarske republikks proklamasjon: 4 leva rød, 20 leva blå, 50 leva brun.

DANMARK

I den nye kongetype er ytterligere kommet: 45 øre oliven 15.11.46, 75 øre blå 15.10.46.

14. desember 1946. Utgitt på 400-års dagen for Tycho Brahes fødsel. Tegnet av Viggo Bang etter maleri, gravert av Sven Ewert, Stockholm, 20 øre rød.

FINNLAND

16 mark grå (rutebil).

I anledning av Borgå's 300-års jubileum ble den 3. des. utgitt to merker:

5.— mk. grønnsvart med bilde av det gamle rådhus.

8.— mk. lilla, med bilde av brua over Borgå og den gamle domkirke (1414).

Opplag 3 mill. serier.

Følgende nye merker ventes utgitt i 1947:

1. Røde Kors serie, 4 verdier med tillegg, utk. antagelig januar—februar.

2. Den finske postsparebank 60 år. Der utgis et 10.— mk. merke med bankens emblem — en bikube — opplag 5 mill.

3. Et 10.— mk. merke med portrett av president Paasikivi, opplag 5 mill.

4. Et minnemerke for Sparebankenes 120-års jubileum.

FRANKRIKE

I landskapsserien er ytterligere kommet den 21. oktober: 15.— frc. brunlig lilla, 20 frc. svartgrå.

Den 28. oktober utkom en ny serie «Berømte menn», denne gang fra det 15. årh.: 2 + 1 frc. grønnsvart (Francois Villon), 3 + 1 frc. svartblå (Jean Fouquet), 4 + 3 frc. brun (Philippe de Comynnes), 5 + 4 frc. blå (Jeanne d'Arc), 6 + 5 frc. teglrød (Jean Gerson), 10 + 6 frc. rød (Charles VII).

Den 19. november utkom et merke til minne om Unesco-konferansen i Paris: 10.— frc. blå.

ITALIA

Den 31. oktober utkom en serie til minne om de italienske middelaldersrepublikker: 1 lire olivenbrun (Amalfi), 2 lire blå (Lucca), 3 lire grønn (Siena), 4 lire oransje (Firenze), 5 lire fiolett (Pisa), 10 lire karmin (Genova), 15 lire blå (Venezia), 20 lire brun (Pontida).

JUGOSLAVIA

Utgitt på 100-års dagen for sosialisten Svetozar Markovics fødsel (1846—1875): 1.50 dinar grønn, 2.50 dinar fiolett.

1. august 1946. Velgjørhetsserie med tillegg til inntekt for ungdommen: 0.50 + 0.50 d. brun, blå og rød, 1.50 + 1.— d. grønn, blå og rød, 2.50 + 2.— d. rosa, blå og rød, 5.— + 3.— d. blå og rød.

1. novbr. 1946. Nye tjenestemerker med det nye riksvåpen: 0.50 d. oransjegul, 1.— d. grønn, 1.50 d. olivengrønn, 2.50 d. rød, 4.— lys brun, 5.— d. blå, 8.— d. mørk brun, 12.— d. fiolett.

LICHTENSTEIN

10. desember 1946. Ny jaktserie: 20 rappen brunrød, elg, 30 rappen grønnblå, hare, 1.50 frc. brunoliven, tiur.

LUXEMBOURG

5. desember 196. Ny «Caritas» serie med bilde

av Jean l'Aveugle, som falt i slaget ved Crécy 1346. Tegningen er utført av Joseph Probst etter et gammelt stikk som finnes i biblioteket i Arras. Trykt hos Courvoisier. 60 c. + 40 c. grønn og grå, 1.50 frc. + 50 c. karmin og gul, 3.50 frc. + 3.50 frc. blå og grå, 5.— frc. + 10.— frc. brun og gråblå.

NEDERLAND

I en ny talltype er utkommet følgende verdier: 1 cent rød, 2 cent blå, 4 cent grønn. Tegning: J. Van Krempen. Vannmerke: sirkler. Takket: $13\frac{1}{2} \times 12\frac{1}{2}$.

Som følge av portoforhøyelser venter en følgende nye verdier i dronning Wilhelmina serien: 6,35 og 45 c.

2. desbr. 1940. Ny serie «Voor het Kind»: 2 + 2 c. lilla, 4 + 2 c. grønn, $7\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}$ c. rød, 10 + 5 c. fiolett, 20 + 5 c. blå.

ROMANIA

Sportsserie: 10 lei blå fotball, 20 lei rød svømming, 50 lei fiolett løp, 80 lei brun klatring, 160 + 150 lei grønn skitropp. Luftpost: 300 lei rød, 300 + 1500 lei blå.

SVERIGE

2. november. Til minne om Esaias Tegner (1782—1846): 10 øre fiolett, 40 øre grønnoliven.

10. desember. Til minne om Alfred Nobel (1833—1896): 20 øre rød, 30 øre blå.

SAMBANDSSTATENE

Til den internasjonale filatelistiske utstilling i N.Y. 17. mai 1947 vil der bli utgitt en blokk bestående av to merker: 5 cent Franklin, 10 cent Washington i samme tegning som merkene fra 1847, men i andre farger.

Til minne om New Mexicos erobring og tilslutning til unionen: 3 cent lys lilla.

SVEITS

30. november 1946 Pro Juventute: 5 + 5 c. grønn (Rodolphe Toepffer 1799—1846) 10 + 10 c. oliven, oransjegrå alpeblomster, 20 + 10 c. rød, gul, grå alpeblomster, 30 + 10 c. blå, lilla, grå alpeblomster.

TSCHEKOSLOVAKIET

15. oktober 1946. Minneserie for gjenforeningen med Slovakia: 1.60 + 1.40 kcs. brun (Dere forlot oss), 2.40 + 2.60 kcs. rød (Dere ble hva dere var), 4.— + 4.— kcs. blå (Dere kom tilbake).

Republikkens 20-års jubileum, 4 verdier med portrett av president Benes: 60 h. blågrå, 1.60 kcs. grønn, 3.— kcs. mørk lilla, 8.— kcs. svartbrun.

ØSTERRIKE

Utgitt i anledning av hesteveddeløpene «Austria Preis»: 16 + 16 gr. rød, 24 + 24 brunfiolett, 60 + 60 gr. grønn, 1.— + 1.— sh. blå 2.— + 2.— sh. brungul.

Østerrikes 950-års jubileum: 30 + 70 gr. rød. Til den antifacistiske utstilling «Niemals vergessen» ble utgitt en serie på 8 verdier: 5 + 3 gr. brun, 6 + 4 gr. mørk grønn, 8 + 6 gr. oransje, 12 + 12 gr. grå, 30 + 30 gr. lys fiolett, 42 + 42 gr. lys brun, 1.— + 1.— sh. rød, 2.— + 2.— sh. karminrosa.

Streif av SAMBANDSSTATENES SAGA

3 foredrag holdt i Bærum Filatelistklubb

Fortsatt fra nr. 7/8 1946

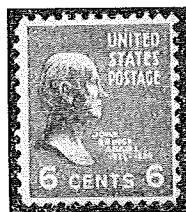

Om forlik var kommet i stand, var fiendtlighetene likevel ikke slutt. Samferdselsmidlene var tungvinte, nyhetsmeldingen like ens, og engelskmennene sto i Florida med general Pakenham i brodden. Her led de et fryktelig nederlag, og mannen som skaffet dem dette, general Jackson, fikk med dette æren for en av de største seirene som amerikanerne hadde hentet heim under denne krigen. Engelskmennene mistet om lag 2000 drepte og sårete, medreknet general Pakenham. Amerikanerne hadde derimot bare noenogtjue falne. Denne krigshendingen vakte oppsikt i Europa, og i heimlandet ville jubelen ingen ende ta.

Året 1830 var et urolig år på mange vis. Striden om indrepolitikken skapte svære bølger i kongressen, der ordskiftet dreide seg om enkeltstatenes rett til sjøhevdning innenfor rammen av sambandet. En av de iherdigste målbærere for denne doktrinen var senator Haynes fra Sydcarolina. Han begrunnet oppfatningen sin med at riksstyret var satt sammen av 13 uavhengige stater, som slett ikke hadde gitt slipp på sjølstendighet og særkjenne. De hadde bare gått med på å la sentralstyret få enkelte, særlige funksjoner. Denne «doctrine of nullification» var i røynda opphavet til borgerkrigen som brøt løs i 1860-årene. Haynes hadde en dyktig og ordhag motmann i sin kollega Daniel Webster (317), en av Amerikas betydeligste politiske skikkelser. Den talen som Webster holdt under ordskiftet er seinere blitt klassisk med omsyn til språk og form, og den blir gjengitt ved universitetene over hele den engelsktalende verden.

Etter kjøpet av Louisiana var det gjengs oppfatning i Sambandsstatene at de tilstøtende landområdene gikk med i handelen. Dette kravet holdt amerikanerne fast ved

gjennom alle år, og det ble endelig godkjent i 1821. Da Adams ble president tin-

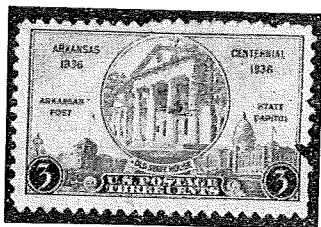
get han med det meksikanske riksstyret om kjøp av dette landområdet, og under disse tingingene tok amerikanerne til å vandre inn i det omstridte landet for å drive jordbruk. Drøftingen mellom Sambandsstatene og Meksiko førte likevel ikke fram, og meksikanerne satte seg nå fore å sette en stopper for denne betenkelige innvandringen fra statene. Da Jackson fulgte etter som president, ble disse restriksjoner delvis opphevet, og nå tok innvandringen til på nytt. Disse nybyggerne svor nok hullskap og troskap til den meksikanske styret, men når det kom til stykket, satte de seg likevel mot enhver innblanding fra riksstyrets side. I 1832 kom det til uroligheter, og tre år etter brøt disse ut i åpen revolusjon. Denne førte til at Texas sluttet seg til Sambandsstatene som egen stat. Året etter sendte den meksikanske presidenten Santa Anna en hærstyrke inn i Texas for å jage amerikanerne ut av landet. Dette følte amerikanerne som et overgrep på liv og eiendom, og en voldsom harme bredte seg utover hele landet. Utfallet av dette var at en amerikansk armé ble sendt til hjelp, og denne rykket inn i Texas under general Gaines. I mellomtiden fikk general Houston hevn for sine tidligere nederlag idet han beseiret Santa Anna i kampene ved San Jacinto. Etter dette

var sjølstendigheten til Texas trygget (342).

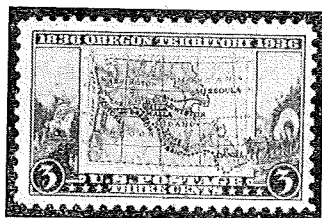

Samme året var det Michigans tur til å bli tatt opp i statssambandet som likeverdige medlem (341).

Året etter sluttet Arkansas seg til unionen. Denne staten var opprinnelig kolonisert av franskmenn, men ble solgt til Amerika i 1803 (348).

Langt nordpå lå det et landområde som tok til å vekke oppmerksomhet på grunn av dets viktige beliggenhet som knutepunkt for de veldige traktene i nordvesten. Midtpunktet her var den store dalen ved Columbiafloden, som først ble oppdaget av amerikaneren, kaptein Gray i 1792 og seinere utforsket av to av hans landsmenn. Amerikanerne sa seg derfor berettiget til landet, men dette hadde engelskmennene aldri gitt sitt jaord til, og det mektige engelske handelsforetagende, Hudson Baykompaniet hadde i mellomtiden gjort seg til herrer der oppe. Omkring 1835 tok det til å strømme amerikanske misjonærer til landet for å virke blant indianerne. For å kunne reise penger til stønad for dette

yrket sitt satte de i gang en energisk propaganda i den hensikt å trekke folk til

Oregonterritoriet. Disse amerikanske misjonærene fikk snart merke tevling fra Frankrike, som sendte over katolske misjonærer. Smått om senn ble det reist krav om at Sambandsstatene skulle innlemme territoriet, og ved hjelp av propaganda og tilsagn om billig jord fikk Oregon snart et jamnt tilsig av innflyttere fra mange amerikanske stater (349).

I året 1838 ble Iowa tatt opp i sambandet.

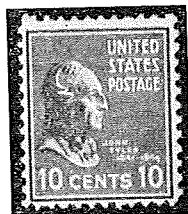

Etter at Texas hadde revet seg løs fra Meksiko i 1836 bar landet fram ønske om å slutte seg til sambandsstatene, men amerikanerne hadde store betenkeligheter ved en slik tilegning. Tilbudet ble gjentatt ved de forskjellige presidentskift, men møtt med avslag hver gang. En kursendring fant først sted i 1845 da demokraten James

Polk var blitt president (381). Han var kjent som en ivrig tilhenger av anneksejonspolitikken, og betenkte seg ikke på å gi Texas høve til å gå inn i sambandet som egen stat. Denne atferden førte til endelig brudd med Meksiko, som ennå ikke hadde sluttet fred med Texas og derfor betraktet aneksjonen av landet som en krenking av meksikansk område. President Polk gjorde seg i samband med dette skyldig i en uheldig diplomatisk manøvre, som gjorde stillingen enda verre. Det endte til slutt med at amerikanske tropper rykket inn i Texas og trengte helt fram til Rio Grande. Her hadde Texas gjort krav på alt landet nord og øst for elva. Det kom til en trefning i 1846, og denne førte til Sambandsstatenes krigserklæring. Ved dette tidshøve befant Meksiko seg i en

svekket og utarmet tilstand, og utfallet av denne ulike striden var i grunnen gitt på forhånd. Likevel tok det innpå to år før amerikanerne hadde greidd å knekke motstanden. En armé under kommando av general Taylor, som seinere ble president,

rykte fram over Rio Grande og inn i de meksikanske nordprovinser, mens hovedstyrken under general Scott nådde Vera

Cruz sjøvegen og erobret hovedstaden den 14. september 1847. Den 2. februar året etter ble freden underskrevet i Guadeloupe-Hidalgo. Meksiko måtte her avstå ikke bare Texas, men også Ny-Meksiko, Kalifornia og andre landstrekninger. Som plaster på såret ble det innvilget Meksiko 15 millioner dollar.

Splid og uenighet om mange ting som angikk republikkens styre og stell skapte en voksende gjæring innen statene. På grunn av den store ulikhet i lynne og innstilling kom det til rivninger mellom nord- og sydstatene. Vi skal imidlertid ikke oppholde oss med disse indrepolitiske forviklinger og stridigheter, som munnet ut i nordstatenes krav om avskaffelse av negerslaveriet.

(Forts.)

Utdrag av NORDNORSKE POSTHISTORISKE BLAD *Av båtposttidens saga.*

(Forts. fra nr. 9)

Av postfullmektig E. B. ERIKSEN

Året etter får amtmannen i Nordlandene et skarpt brev fra Generalpostamtet, hvori han anmodes om å gjøre rede for, hvorfor han har betalt postbøndene i Senja og Tromsø fogderier mere enn de bevilgede 21 rdl. for året, nå da de må føre posten 12 ganger fram og tilbake, mot tidligere 6 til 8 ganger årlig. Etter endel skriverier herom, hvor han hevdet at miletallet var satt for lavt og det var for å rette litt på dette at de bevilgede beløp var blitt overskredet, sender så Generalpostamtet en melding til Rentekammeret 15. april 1747, hvori det kommer fram med den merkelige påstand om at postbøndene i Senja og Tromsø fogderier ikke klager over at de må føre posten oftere enn før, men fordi at de kun får 3 ort årlig for milen, mens de har hørt at postbøndene andre steder har 1 rdl. Amtmannen får så samme dato tilsendt ordre om å utbetale dem 1 rdl. året, og i brev 27. mai samme år skriver Generalpostamtet til ham bl. a. at i 53 år har postbøndene vært fornøyd med beta-

lingen 3 ort for milen inntil nå, når de må skyssse posten 12 ganger, og påpeker at de er pliktig til å føre posten så ofte det forlanges for denne betaling.

«... og altsaa følgelig naar flere Udgifter derpaa endnu skulde anvendes, blive mere u-taalelige for Hands Kongl. Mayt.s Casse.»

Til tross for de stadige innberetninger fra fogdene om miletallet og postbøndenes betaling er det forbausende å se Generalpostamtets uvitenhet om dette. Rett som det er skriver det til amtmennene og ber disse skaffe opplysninger herom, da det ikke kjenner til forholdene.

I 1747 sier Trondheimsekspressen Herman Ross opp sin stilling og Generalpostamtet sender så 27. mai samme år et brev til postmesteren i Trondheim, hvori det bl. a. sier:

«... Saa have vi hrr Postmester herved villet forstandige at hand maa see derhen, at een anden Ekspresse, som snarest bliver antagen, som Reysen vederbørlig udi den

dertil fastsatte Tiid, for de dertil bevilgede 15 Rdl. hvormed vi synes at de vel kunde lade sig nøye kand forrette, og samme saa snart skee kand affærdige paa det at Brevenes Befordring desformedelst ey alt for længe skal blive opholdet.»

Og 8. juli sender det ham påny et brev som gjengis her:

«At den anden findmarchske Expresse Andreas Olsen Brechen nu ligesom den første paastaaer meere Betaling for hvær Reyse, om hand ellers skal vedblive at fremføre Posten end de acorderede 15 Rdl. det have vi af hands til os under 24.de passati indkomne Skrivelse maattet fornumme og ligesom vi vel indtil videre, paa det at Posten icke desformedelst skulde blive nedlagt, faaer at acordre disse Expresser hvad de forlanger, som hrr. Postmester paa det allernøyeste maa betinge, ligesom ville vi med næste Post derom tilskrive Amtmand Kiildsen, om hand et andet Forslag, saaledes at General-Post-Cassen icke meere end hidtil er skeet skulde blive chargeret, kunde give, og at saadanne Expresser, naar ingen i deres Stæd er at faa, icke skulde have Magt, enten at frasige sig Postens Førsel eller at paastaae meere Betaling, end hvad dem for Reyssen at gjøre er bleven tilsagt.»

At herrene i Generalpostamtet definitivt hadde bestemt seg for at det beløp som var bevilget i 1723 ikke skulle forhøyes tiltross for den stigende korrespondanse, viser følgende brev av 7. oktober 1747 til amtmannen i Finnmark:

«At Postexpressen som gaar imellem Altengaard og Wardøhuus, Peder Natse, nyder for hvær Reyse 7 Rdl. er Hrr. Amtmand bekiendt, og at den nye antagne Expresse mellem Trundheim og Altengaard, Olle Gaase, paastaaer for hvær Reyse 18 Rdl. hvilket og den anden Expresse Anders Olsen Brechen, naar hand hører at den nye Expresse faaer 3 Rdl. meere for Reyssen end hand, vel og vil præterdere, det haver vi Hrr. Amtmand herved til Efterretning tienstl. villet formelde, til den Ende at siiden disse Expresser efter slig Acord, vil komme til at koste aarlig 30 Rdl. meere end Hands Kongl. Mayestæt dertil allernaadigst have bevilget, Hrr. Amtmand da ville see derhen, at paa anden Acord med dennem kunde træffes, eller andre i deres Stæd for ringere antages, som Reyserne aarl. for de dertil henlagde 120 Rdl. kunde for-

rette, saasom ifald det icke skeer forarsages vi, Hands Kongl. Mayt. derom allerunderdanigst at referere, da det er at formode at Posterne desformedelst ey kommer til at gaa oftere end forhen nemlig 3 Ganger om Aaret. Hvorom vi Hrr. Amtmands gode Svar med det første vilde forvente.»

Amtmannen i Finnmark sender så 30. mars 1748 inn et nytt forslag for postbefordringen, hvorom den konstituerte postmester J. Schancke i Trondheim får melding i brev av 20. juli. Av dette går det fram at posten fra 1. oktober samme år kun skal gå 4 ganger årlig, «... således at Postexpresserne kan have meere Tiid end nu til at udhville sig og sætte sig istand til den nye Reyses Fortsættelse.»

— — —

Den steile holdning Generalpostamtet viste i denne sak tjener det til liten ære. Mens posttjenesten i andre land stadig ble utvidet og forbedret med det stigende behov, ble den altså her satt tilbake for noen få usle riksdalers skyld. En ser her tydelig det i våre dager så velkjente og beryktede, reaksjonære spøkelse «de budsjettmessige hensyn» ligge bak avslaget. Når en tar i betraktning at postverkets bruttoinntekter i 1720 var ca. 15 600 rdl. og at det i dette år ble innbetalt til statskassen ca. 12 100 rdl. var jo dette et respektabelt overskudd. I 1730 var inntektene ca. 13 600 rdl., i 1740 steget til 18 770 rdl., i 1750 til 20 160 rdl., i 1760 til 24 890 og i 1770 til 25 240 rdl. Utgiftene i denne tid utgjorde knapt fjerdeparten av inntektene. Intet av de betydelige inntekter kom landet til gode. Disse ble anvendt til pensjoner og til bidrag til den Ostindiske misjon til å begynne med.

(Forts.)

Gode

samlinger og enkeltmerker kjøpes.
Har spesielt interesse av eldre
merker Europa og U.S.A.

Kommisjonshefter mottas.

FINN O. ARNESEN

SKIPPERGATEN 36 = OSLO

Autorisert frimerkehandler.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

KRISTIANSANDS FILATELISTKLUBB

Referat fra klubbens 14-årsfest den 12/10 1946 (møte nr. 242).

14-årsdagen ble feiret med en middag på hotel «Astoria» lørdag den 12. oktober. Der var 11 damer og 16 herrer tilstede. Det var første gang i klubbens historie at vi hadde våre koner med.

Leif K. Torjesen (festkomité) ønsket velkommen til bords, hvorefter vi lot oss maten smake. Som toastmaster fungerte Kaare Peersen. Ved desserten ga han ordet til formannen Sigurd B. Johnsen som i korte trekk ga en oversikt over klubbens 14-årige virke: fra de første 14 medlemmer til dens 84 i dag.

O.r.sakf. O. Jarl Hansen talte i anerkjennende ord om vår annen hobby: kvinnen. En tale som vi andre underskrev med vårt bifall.

Toastmasteren tok så selv ordet for å ønske et nytt skudd på filateliens stamme velkommen til verden, nemlig herr Berg Thomassens 4 dager gamle sønn, som dessverre ikke var tilstede. Vi håper imidlertid at han med tiden vil slutte opp om sin fars hobby og danne et Thomassens frimerkedynasti i likhet med det vi i mange år har hatt nede i Dronningensgate 59.

Deretter var det fru Zandra Frøysaa's tur. Hun holdt følgende versifiserte tale:

Først må jeg få gratulere med klubbens 14 år og ønske dere det beste som man i verden får. Og så en takk fra oss damer som i dag får feste med, og at vi er fornøyd det kan dere sikkert se.

Jeg kan en liten historie, kanskje litt stygg og skral, med den har i det skjulte det vi kaller moral. Det var en gang en kone som brukte sin kvinnelist og prøvet å sjarmere mannen sin som var filatelist. Det var ikke fritt for at hun følte seg titt og ofte forlatt, for når mannen kom hjem om kvelden tok han fram sin frimerkeskatt, og satt bøynd med sin lupe og gransket til langt på natt.

Så ble hun til slutt litt sjalu og ba så søtt: «Se litt på meg.» Men mannen rystet på hodet og sukket oppgitt: «Nei.» «For er du noe sjelden å se på, har du en utsøkt kulør? Er du av en ekstra type, som ingen har sett make til før? Har du noe sjeldent stempel som kan gjøre en samler glad? Har du den utsøkte formen som enkelte merker kan ha?»

Slik talte han stort og mektig og konen ble sikkert vred og gikk fornærmet i sengen og lot ham sitte i fred.

Ja, der var det slutt på historien, og vi kjenner ikke den konen. Men kanskje blir også vi andre sjalu og kjenner noe av tonen? Og moralen burde ligge oss snublende nær: Vi må tenke på hverandre noen og hver!

Men jeg vil ikke klandre all filateli, — om den har jeg i grunnen bare godt å si. For hjernen blir skjerpet og ånden klar, det høres på filatelistenes tale og på deres kloke svar. Og verdenshistorien kan de til punkt og prikke, i navn og årstall slår vi dem ikke.

De samler på merker fra alle land, så hele geografien tror jeg de kan. Og ordenssansen er umåtelig viktig, for alle merkene skal klebes forsiktig. Og det har jeg lest i en psykologi, at det styrker våre nerver med filateli.

Men 3 kvinnelige medlemmer, er ikke det litt lite? Ja, det er noe jeg skulle ha lyst til å vite. Er ikke kvinnen så tålmodig som mannen eller har hun ikke samme intelligens bak pannen?

La oss så ønske til slutt med en skål at hver filatelist når sine ønskers mål.

Under middagen ble sunget 2 sanger. Herr grosserer Kaare Peersen takket til slutt for maten, hvorpå man bega seg inn i de tilstøtende salonger, hvor kaffen ble servert.

Ved 23-tiden satte formannen et kort møte. Deretter var det utlodning med 2 bokser honning, diverse albums og maling som gevinster.

Seinere ble servert frukt og møtepremier ble utdelt. Alle fikk en premie. Herrene selvfølgelig frimerker av varierende verdier. Damene derimot fikk enten en stor blomsterbukett eller spisesjokolade.

Den helt igjennom vellykkede fest ble avsluttet ved 1.30-tiden.

Møte nr. 244 holdtes på Hotel «Astoria» den 16. november. Der var 15 medlemmer tilstede. Dessuten møtte som våre gjester Grimstad Filatelistklubb med 7 medlemmer.

Møtet ble åpnet ved 19-tiden ved at formannen herr Sigurd B. Johnsen ønsket de frammøtte velkommen og da særskilt Grimstadsamlerne. Dette møtet er kommet i stand, sa han, for om mulig å få et intimere samarbeid i stand mellom filatelistene på Sørlandet. Ved å treffe nye mennesker får en gjerne nye impulser og han uttalte ønsket om at vi kunne treffes minst en gang årlig, skiftevis i Grimstad og Kristiansand S.

Formannen i Grimstad Filatelistklubb takket for innbydelsen. Han håpet også at vi ved dette møte ville komme i nærmere kontakt og trodde sikkert at det ville gi mersmak og håpet på et rikt utbytte av samarbeidet.

Etter at referat og en del skriv og sirkulærer fra inn- og utland var referert gikk man til bords. Der ble servert pølser med øl og dram. Deretter en kopp kaffe.

Aftenens foredragsholder var herr grosserer Kaare Peersen som i serien «kunstmalere på frimerker» talte om Rubens og van Dyck. Der var åndeløs stillhet under foredraget og ingen kan som herr Peersen fengsle tilhørerne. Vi forstår at der ligger en masse arbeid bak disse foredrag. Som vanlig talte herr Peersen uten manuskript.

Derpå hadde vi en titt på forskjellige samlinger tilhørende såvel Grimstad- som Kristiansandsamlere. Klubbens Fourniers Falsifikatsamling var også framlagt av hensyn til de utenbys.

Seinere ble servert forfriskninger, frukt og et glass vin. En lynauksjon og en tombola til inntekt for Husfondet ble avviklet med et meget godt resultat.

Møtet ble avsluttet ved 1-tiden etterat Grimstadformannen hadde takket for hyggelig samvær.

MOSS FILATELISTKLUBB

avholdt ordinær generalforsamling 22/11 1946.

Arsberetning og regnskap ble enstemmig godkjent

Valgene hadde følgende resultat:

Formann: Th. Jørgensen. Nestformann: M. B. Landstad. Kas-

serer: Georg Stensrød. Sekretær: Alfred Gustavson. Suppleanter: Carl Bratt og Leif Merlie. Festkomité: Sveindal, Jansen og Røsholdt. Finanskomité: Sveindal, Holst, Næss og Mürer. Auksjonsforvalter: Th. Jørgensen. Bytteforstander: Carl Bratt. Bibliotekar: M. B. Landstad. Revisor: Fr. J. Holst. Takstasjonsutvalg: Mürer, Th. Jørgensen og C. Bratt. Ordenskollegiet: Rolf Sterud, Th. Jørgensen og Leif Mürer. Repr. til forbundet: Leif Mürer og Carl Bratt.

Sekretæren.

Arsberetning 1945/46.

Året som gikk har vært et middels godt år for klubben. Det har vært holdt regelmessige møter, men frammøte har vært dårlig. Møtene har hele året vært holdt i Moss Hotell.

Styret i det forløpne år har vært:

M. B. Landstad, formann. Hjalmar Svendsen, nestformann. Johs. G. Svendsen, kasserer. Th. Johannessen, sekretær. Alfred Gustavson, styremedlem, med Carl Bratt som varamann.

Det har vært holdt 11 medlemsmøter, derav en ordinær generalforsamling samt 2 styremøter.

Frammøteprosenten har vært 22, en tilbakegang på 7 % fra forrige år. Ingen medlemmer har 100 % frammøte.

Medlemstallet er nå 54. 2 medlemmer er avgått ved døden, nemlig Hans Nicolayssen og Finn S. Horn. 11 medlemmer er sluttet og 4 nye medlemmer er innmeldt.

Det har vært holdt følgende foredrag:

Rolland Edfeldt: Gutta på skauen. Dan Thune-Larsen: Flyutvikling og luftpost. H. Nicolayssen: Frimerkepriser da jeg begynte å samle og nå. J. F. Jansen: Snorremerkene. Wessel Jensen: De forskjellige trykningsmetoder.

Våre auksjoner under ledelse av Th. Jørgensen har hatt en omsetning på kr. 555.55, hvorav kr. 136.80 tilfalt klubben.

Regnskapet balanserte med et overskudd på kr. 55.45. Byttekassen balanserte med en beholdning på kr. 308.81. Kvartslampens fond er nå på kr. 225.92.

Moss, den 22. november 1946.

STORBRITANNIAS FREMSTE FRIMERKEBLAD ER

The PHILATELIC MAGAZINE

Utsendt i 35 år uten avbrytelse
og lest av samlere i

NESTEN 50 LAND

Abonnement: 10 sh. pr. år

ABONNER NÅ!

.....

HARRIS PUBLICATIONS LTD.

(MEDLEM: B.P.A., P.T.S., LONDON, C.S.N.T.P., PARIS)

445, STRAND, LONDON, ENGLAND

Abonner på

STAMPS

VERDENS STØRSTE
FRIMERKETIDSSKRIFT

Utkommer i New York
hver uke.

Kr. 13.00 pr. år.

Abonnement tegnes ved
henvendelse til:

**Norsk Filatelistisk
Tidsskrift**

Postboks 40 - Høvik.

Samler-annonser.

Send meg en eller flere pakker med 100—200 eller 300 forskj. norske frimerker og jeg sender Dem samme antall forskj. danske frimerker.

Robert Sørensen, Gedsted, Danmark.

U. S. A., Sverige, eldre i Norge, Island og Finnland, også salg. Undersøk de fordelaktige priser.

Ulrik Kirkedam, Arendal.

Jeg ønsker eldre Skandinavia, U. S. A. i blokker, striper. Gir skandinavisk U. S. A. m. m. i bytte. Prøv et utvalg fra

Ulrik Kirkedam, Arendal.

Sänd 100—500 Norge så sänder jag samma antal Sverige bättre för bättre.

Stig Andersson, Storkaret, Bjurbäck, Sverige.

Norge — heleark: Nordraak, Nordkapp, Wergeland, London-serie, Little Norway, samt flere norske bymerker til salgs. — Gi bud til:

J. Polak, Kirkeveien 5 b, Oslo.

Følgende ustemplede danske fireblokker kjøpes: Afa nr. 1—31, 25B—29B, 31B—36B, 38, 49, 50a, 53, 56, 57, 59, 67, 70a, 72—76, 81, 101, 103, 105a—107, 111, 145, 151, 177. Tj. 1—5, 7, 6B, 10a, 17. Porto 2, 5, 6, 15. Postfærge 1, 2, 2a, 4, 7. Avis 1—20. Grønland 1a, 3a, 4a, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10a, 11, 13. Thule 5. Tilbud til

Rentier R. C. Levig, St. Kongensgade 21, København.

Ønsker bytteforbindelse med norske samlere og handlere. Kan tilskrives på tysk, fransk og engelsk.

F. Gastgeber, Salzburg, Fürstallerg. 10, Østerrike.

Bytteforbindelse søkes med samlere i Sverige, Danmark, Finnland og Island. Basis A.F.A. 1947.

Lege Kaare Johannesen, Selbu, Norge.

Norwegian stamp collector wants to exchange stamps with collectors in Holland, Belgia, Schweitz. Basis Uimskin 1947. Write to

Dr. Kaare Johannesen, Selbu, Norway.

Send meg 50—100 bättre märken av min värde 15 öre styck etter Afa, eller 0,10 Zumstein franc, styck för byte. Har også intresse for alla utställnings, jul och liknande märken. Basis for dessa st. mot st. Frankera filatelistisk!

Arvid Norberg, Stabby, Söderby-Karl, Sverige.

! **Prisen på „Samler-annonser“ — 5 pettilinjer vil fra 1. januar bli forhøyet til kr. 5.—. Ved bill. mrk. erlegges en tilleggsavgift kr. 1.—.**

Ønsker bytteforbindelse:

Arthur G. Griffith, 2156 Lake Road, Milwaukie, Oregon, USA. Korresp. engelsk.

Michel Belforte, 30, avenue de la Concorde, Antony (Seine), France. Korresp. fransk, tysk, eng. 19 år, framskreden samler, ønsker bytte franske mot norske nyheter.

Benjamin Cohen, 5709 Snyder Avenue, Brooklyn 3, New York, USA. Ønsker korresp. med norsk gutt som kan engelsk.

SEND PRISTILBUD

Schaubek Europa-album — innklebet 3180 merker, katalogpris kr. 4169.34, til salgs.

Send pristilbud.

Torleif Kjeldsberg.

c/o Lars K. Rye, Bosberg p. å. pr. Tr.heim.

Gledelig jul og godt nytt år

ønskes til alle lesere av Norsk Fil. Tidskrift som har tilskrevet meg under året 1946.

Alfred Smith,

2825 Park St., Honolulu, Hawaii 8.

Fransk bytteklubb ønsker medlemmer i Skandinavia for bytte av frimerker, brev-kort, magasiner, fotografier og for brevveksling med samlere over hele verden. Code på 14 språk. Kontingent for 1 år kr. 5.—. For nærmere opplysninger skriv til:

ARMORIQUE

Georges Vailhen, 55 rue de Coulmiers, Nantes (L.I.) Frankrike.

Ville De like å bytte med filatelister verden over?

Bli medlem av Everyman's Exchange Club «Evex». Kontingent kun kr. 5.— pr. år. Skriv etter opplysninger til:

Evex Club, Rolf Diesen, Selmersgate 5 a, Drammen.